

ASUNNOTTOMUUTTA KOKEVA NAINEN TARVITSEE TURVAA JA OIKEIN SUUNNATTUJA PALVELUJA

Helsingin Asunnottomien yön järjestäjät ovat huolissaan siitä, että naisten asunnottomuuteen liittyviä erityispiirteitä ei tunnisteta asunnottomille suunnatuissa sosiaali- ja terveyspalveluissa. Nykyinen palvelujärjestelmä on suunniteltu miehiä ajatellen eikä se välttämättä tunnista naisille merkityksellisiä asioita. Esimerkiksi turvallisuuden tarve jää usein huomioimatta asunnottomien palveluissa eikä pelkoa ja häpeää tunteva nainen edes välttämättä hae tilanteeseensa apua.

Asunnottomuutta kokevat naiset altistuvat hyväksikäytölle, ja kokemukset väkivallasta ovat yleisiä. Perhe, lapset ja äitiys liittyvät monien naisten elämäntilanteeseen. He käyvät monenlaista taistelua tilanteessaan palvelujen ja avun saamiseksi.

Suomessa oli vuonna 2018 yli 1 200 yksinelävää asunnotonta naista. Asunnottomien naisten todellisen määrän oletetaan olevan huomattavasti suurempi, sillä piiloasunnottomuus on yleistä erityisesti naisten keskuudessa. Naiset jäävät esimerkiksi väkivaltaiseen parisuhteeseen ja sietävät huonoa kohtelua välttääkseen kadulle joutumisen.

- Naiset yrittävät viimeiseen asti säilyttää perhesuhteitaan ja lastensa huoltajuutta. Pelko lasten menettämisestä voi estää avun pyytämisen. Lasten menetys on usein se viimeinen isku ja sysää naisen syvemmälle asunnottomuuteen, sanoo Vailla vakinaista asuntoa ry:n toiminnanjohtaja **Sanna Tiivola**.

Nyt keski-iässä oleva helsinkiläinen **Laila** (nimi muutettu) on asunut muutaman vuoden asunto ensin -periaatteella toimivassa Diakonissalaitoksen ylläpitämässä tuetun asumisen asumisyksikössä. Tuetun asumisen palvelu on monille pitkään asunnottomana olleelle ensisijaisen tärkeä, jotta oman kodin pitäminen onnistuu ja elämänhallintataidot vahvistuvat.

Vaikka Lailan tilanne on nyt hyvä, hän tietää, että asunnoton nainen joutuu helposti hyväksikäytetyksi.

- Kaikkein kauheimpia juttuja asunnottomuudessa on se, kun joutuu suostumaan puoliväkisin jonkun tuntemattoman yöseuraksi ja sietämään kaikenlaista kohtelua.

Jos Laila olisi päättäjä, hän loisi asunnottomille naisille lisää yksityisyyttä tarjoavia tiloja. Nykyiset olosuhteet ovat usein naisten kannalta puutteellisia eivätkä naiset tunne oloaan turvalliseksi, jos paikassa on samassa tilanteessa olevia miehiä.

Turvakodit tekevät hyvää työtä, mutta päihtyneet naiset eivät tällä hetkellä pääse väkivallan uhatessa minnekään suojaan.

- Naiset tarvitsevat 24/7 auki olevia turvallisia paikkoja, joissa voi levätä ja alkaa selvittää asioitaan, ja paikkoja, jonne pääsee heti sisään – päihtyneenäkin. Myöskään parisuhdeväkivalta ei saisi olla se ainoa määrittävä tekijä turvaan pääsemiselle, sanovat asunnottomuuden nais erityisyyteen keskittyvässä NEA-hankkeessa työskentelevät, Vailla vakinaista asuntoa ry:n kokemusasiantuntija **Jenni Eronen** ja Sininauhasäätiön projektityöntekijä **Inka Kasurinen**.

Sininauhasäätiö avaa tähän tarpeeseen ensimmäisen, vain naisille tarkoitetun matalan kynnyksen päiväkeskuksen Helsingin Töölöön. Se on avoinna kolmena päivänä viikossa. Toiveena on, että myös kuntatasolla alettaisiin vastata paremmin asunnottomuutta kokevien naisten kriisipistetarpeisiin.

Monilla naisilla pitkään kestänyt pahan olon jäsentämättömyys vaatisi heitä kohtaavilta työntekijöiltä traumakoulutusta, jotta tunteita päästäisiin ensiksi purkamaan ja sitten vasta etsimään ratkaisuja. Myös kokemusasiantuntijoiden tietotaitoa on hyödynnettävä enemmän ja heidän kauttaan saadaan ”madallettua kynnyksiä”, jotta naisten luottamus palaisi ja he pääsisivät oikean avun ja palveluiden pariin.

Helsingin Asunnottomien yön järjestäjät vaativat, että asunnottomuuden ennaltaehkäisyn kannalta merkittävässä asemassa olevan asumisneuvonnan toimivuus on varmistettava. Asumisneuvonnan muuttamisen lakisääteiseksi pitäisi varmistaa, että palvelu on tarjolla kaikille. Toimijat ilmaisevat kuitenkin huolensa, että hallitusohjelman lupauksista huolimatta kuntien sitoutuneisuus ja resurssit eivät ole riittäviä. Heikoimmassa asemassa olevat palveluntarvitsijat kääntyvät helpommin matalan kynnyksen periaatteella toimivien asumisneuvojen puoleen. On myös otettava huomioon maahanmuuttajien erityistarpeet tarjoamalla palveluita selkosuomeksi ja eri kielillä.

Ihmiset ovat joutuneet yhä enemmän ongelmiin liian kalliiden vuokrien vuoksi ja menettävät jopa kotinsa, kun asumiskulut ovat kohtuuttoman korkeat. Ihmiset tarvitsevat kokonaisvaltaista apua ja konkreettisia neuvoja, miten tilanteista selvittää ja mitä kautta asuntoa ja apua voi saada.

Allekirjoittajat:

- Vailla vakinaista asuntoa ry
- Y-Säätiö
- Diakonissalaitos
- Suomen Diakoniaopisto, Sovinnon toimintakeskus
- Sininauhasäätiö
- Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry
- EPT Verkosto/Ehyt ry
- A-klinikkasäätiö
- Kriminaalihuollon tukisäätiö
- Kotipolku, Nuorten turvatalot, Suomen Punainen Risti
- Suomen Pelastusarmeijan Säätiö sr
- Koala-projekti, Mielensterveysyhdistys Etappi ry
- Moniheliry/Katto-toiminta
- Tukikohta ry
- Iso Numero
- HOPE worldwide Suomi ry
- Helsingin Sosiaalinen Oikeudenmukaisuus ry
- Emmaus Helsinki ry
- NEA-hanke
- Suomen Romanifoorumi ry
- Keravan Hannu ja Kerttu ry
- Hiisi Home
- Mielensterveyden keskusliitto
- Helsingin Klubitalo Eskot ry
- Jyry ry
- Kunnon Elämä ry
- Usva-hanke/Exit ry
- Sisäilmakodittomat/Sisäilmaalupaustiimi

Ohessa Pohjoismaiden poetry slam -mestaruuden voittaneen Nihkeen Akan [terveiset](#). Hänet nähdään Asunnottomien yön Helsingin tapahtumassa esiintymässä.

Vuoden 2018 lopussa Suomessa oli yhteensä 5428 asunnottomia ihmistä. Asunnottomia naisia koko Suomessa oli 1244, joista 651 Helsingissä. Asunnottomia lapsiperheitä Suomessa oli 159 (Helsingissä 75) ja pariskuntia 105. Kodittomia lapsia oli 195. Perheistä yksinhuoltajaperheitä oli 123, mikä on 77,4 % kaikista perheistä. - Lähde: ARA Selvitys 3/2019: Asunnottomat 2018

Asunnottomien yötä vietetään torstaina 17.10. eri puolilla Suomea. Asunnottomien yö muistuttaa, että asunto on perusoikeus ja vaatii päättäjiä toimimaan asunnottomuuden poistamiseksi. Asunnottomien yön Helsingin päätapahtuma järjestetään Sörnäisissä klo 16-22. Teemana on tänä vuonna Varjojen naiset.

Lisätietoja:

Sanna Tiivola
Toiminnanjohtaja
Vailla vakinaista asuntoa ry
Puh. 050 407 9702
sanna.tiivola@vvary.fi

Erja Morottaja
Viestintä
Vailla vakinaista asuntoa ry
Puh. 044 773 4700
erja.morottaja@vvary.fi